

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Postchecksystemet indføres.

Efter hvad vi erfarede, agter Postvæsenet i den nærmeste Fremtid at indføre Postchecksystemet herhjemme.

Der vil herefter kunne opnåas, at enhver ved Indbetaling af et vist Beløb kan aabne sig en Checkkonto hos Postvæsenet, der samtidig udleverer de nødvendige Blanketter. Indbetaling til Checkkonto vil kunne finde Sted kontant baade gennem Landpostbudene og Posthusene.

POSTGIRO

i 50 ÅR

Så langt tilbage de fleste af os kan huske, har postgiroen været et naturligt led i vor hverdags pengeomsætning.

Har vi ikke troligt år efter år indbetalt vore regninger – fra huslejen til avis-abonnementet – på en eller anden postgirokonto?

Eller vi har overført pengene fra vor egen konto, hvis vi da ellers har haft en sådan.

Vi betragter postgiroen som en selvfølgelig, men sådan har det ikke altid været.

Det er kun 50 år siden, at postgiroen holdt sit indtog i Danmark som en skelsættende nyhed i posttjenesten.

Tidligere var postvæsenets bidrag til pengeomsætningen i bogstavelig forstand pengetransporten. Gennem postgiroen udvikledes denne funktion til et betalingssystem af høj effektivitet og sikkerhed.

Af transport-forretningen er opstået et moderne pengeinstitut af særlig karakter: postgirokontoret.

Det er den historie, som her i korte træk skal fortælles.

Postgiro i 50 år

Af GERT HAMMERBY . Udgivet af POSTGIROKONTORET . København 1970

Penge på gennemtræk

»Pengebravete. David Monies' genrebillede fra 1861 afspejler den forventningsfulde opstandelse omkring en pengeforsendelse i gamle dage.

Vi var hverken de første eller de sidste.

Ude i Europa havde postgiro-systemet bestået sin prøve, inden det den 1. januar 1920 – i påske-krisens og genforeningens år – holdt sit indtog i Danmark. Men vi var det første land i Norden, der indførte det nye betalingssystem.

Tanken var i grunden såre enkel. Hvad kan være mere lige til, end at den, der får tilsendt penge pr. post, lader postvæsenet samle beløbene på en konto. Kontohaveren kan så efter behag og behov hæve sine penge eller lade postvæsenet udbetale dem til andre. Og endnu enklere kan kontohaveren afgøre sine betalinger ved blot at lade postvæsenet overføre pengene til andre postkunders konti.

I det sidste tilfælde afvikles en betaling uden brug af kontante penge, og det er netop giro-systemets bærende ide. Giro er det italienske ord for kredsløb (fra det latinske *gyrus*, rundkreds, afledt af græsk).

Giro-tanken i sig selv er ældgammel. Den var kendt i oldtiden. De gamle ægyptere deponerede deres korn i statens lagre og afgjorde deres regnskaber ved at trække på beholdningerne, uden at kornet blev rørt.

I middelalderen opstod giro-banker i Italien, den første i Venezia i 1587. Kunderne foretog indskud

i guld og sølv, og deres indbyrdes afregninger registreredes i bankens bøger. Metallet blev ikke rørt.

Snart dukkede giro-banker også op i Nordeuropa, men deres for-tjenester iøvrigt ufortalt forblev de redskaber for storhandelen. Pengevæsenets demokratisering var forbeholdt senere århundre-der, og i denne proces fik postvæsenet en væsentlig andel.

Fra det skrevne ord til penge-brevet var vejen ikke lang. Folk fandt hurtigt ud af at komme penge i konvolutterne. Det danske postvæsen, som Christian IV grundlagde juleaften 1624, fik tidligt en fastslået rolle som medlem i pengeomsætningen.

Opgaven blev løst i takt med de skiftende tiders krav til kommunikationen i samfundet – og det vil sige, at der først kom skred i udviklingen i forrige århundrede.

Afsendelsen af et pengebrev var endnu en omstændelig affære. Af-senderen måtte personlig møde frem på postkontoret og i post-funktionærens påsyn lægge pen-gene i brevet og forsegle det. Mod-tageren havde det ikke bedre. Han måtte også på postkontoret, hvor det ankomne brev skulle åbnes og pengene eftertælles i hans påsyn.

Bestemmelserne lempedes efter-hånden, men man kom ikke uden om det tidsslugende pengetælleri. For samfundet opstod et problem,

276

Placat,

angaaende det,

som for Fremtiden skal tagttages i Henseende til

Breve eller Pakker med Bancoseidler

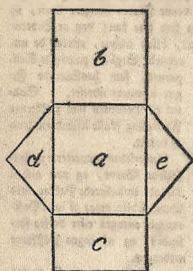
som forsendes med Posten.

Kjøbenhavn, den 24. Nov. 1804.

Trokt hos Directeur Johan Frederik Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Til den største Sikkerhed ved Forsendelse af Bancoseidler med Posten, har Hans Måje sæt paa General-Postamtets allerunderdøigste Forsiklings-begjæret, ved allehøiviste Disposition af den denne Maaned, at befale følgende:

1. Bancoseidler, som forsendes med Posten, blive at indpakke paa følgende Maade: Først boies et firkanter Euytle Papire af behørig Størrelse omkring dem, saa at dets Sider paa alle fire Sider næsten naae hin og over dem; derpaa lægges denne

Pakke i en Convelut, som naae den udfoldtes, har den ved Siden liggende Form; Euytlet *b*, som maae være lig, eller næsten ligesaa stort, som *a*, lægges først over, derpaa *c*, som ikke maae naae længere, end til midt paa *a*, og tilføi *d* og *e*; *c* lægges fast paa *b*, og *d* og *e* paa *b* og *c*. Dernæst sættes først Kisten med Segl i Midten, og endelig i dennes eller Dørbøingerens Nærvaerelse af Postmesteren i egen Person Postseglet paa begge Sider af hiint Segl, saa at alle tre Segl komme til at staa i en skraa Linie. Saaledes

fordi de stadig større pengebeløb, der var på rejse gennem landet i forseglede kuverter, i den tid var unddraget omsætningen.

Postanvisningen dukkede op i Danmark i 1861. Den betød en lettelse i arbejdsgangen, men den kunne ikke helt erstatte pengebrevet. Og postanvisningen løste ikke spørgsmålet om de uproduktive penge, fordi postkontorerne nu var nødt til at ligge inde med store kassebeholdninger for at kunne klare udbetalingerne.

Den voksende handel og industri skabte behov for nye betalingsformer. Op mod århundredeskiftet slog check'en igennem, men bankerne var selv klare over dens begrænsning. De store penge var bankernes sag. Småbeløb på gennemtræk var kun til ulejlighed. Dem overlod man gerne til postvæsenet.

Postvæsenet måtte således løse en opgave, som andre lod ligge, og på denne baggrund opstod det moderne postgiro-væsen.

Det begyndte i Østrig – og nærmest ved et tilfælde. Den nyoprettede østrigske postsparebank var i

Til alle Vedkommendes Efterretning og layttagelse udstedte General-Postamtet i 1804 en forordning om pengesedlers forsendelse med posten. »Postbetienterne« skulle nøje overvåge, »at der i Henseende til den udvortes Form ingenlunde finder nogen Afvigelse Sted fra den her givne Forskrift«.

vanskeligheder og skulle have en saltvandsindsprøjtning. For at opmuntre erhvervslivet til indskud indførte postsparebanken i 1883 den ordning, at kontohaverne gebyrfrit kunne overføre – girere – beløb mellem deres konti.

Eksperimentet lykkedes over al forventning. Postsparebanken mangedoblede på et år sin omsætning. Postcheck-systemet, som det kaldtes, indførtes i hele dobbeltmonarkiet. Schweiz fulgte efter i 1906, Tyskland i 1909. Det var gennem flere år lykkedes de tyske sparekasser at forhale indførelsen.

I Danmark havde myndighederne betænkeligheder. Tiden var endnu ikke moden. Op til 1920 var duften af den brændende lak, hvormed værdiposten forsegledes, uløselig forbundet med danske postkontorer.

Forinden havde det nye betalings-system yderligere vundet indpas i Belgien, Holland, Frankrig, Luxembourg og Italien.

Den direkte anledning til indførelsen vekslede fra land til land. Nogle steder skulle postgiroen afhjælpe mangelen på kontanter, andre steder bremse seddelpresser, der truede med at løbe løbsk.

Postgiroen var ikke nødvendigvis knyttet til en postsparebank. Den kunne stå på egne ben. Den imødekom først og fremmest et aktuelt behov for en ny betalingsform.

Pengepostbud Ole Olsen fra Assens udførte sit betroede arbejde indtil han 81 år gammel døde i tjenesten i 1896. Også hans søn var pengepostbud. I vore dage har postgiroen i så vid udstrækning overtaget det gamle pengepostbuds arbejde, at end ikke stillingsbetegnelsen er blevet tilbage.

Centralpostbygningen i Tietgensgade. Planerne om postgirotjenesten blev udformet i generaldirektoratet på 2. sal og i fire år havde postgirokontoret til huse i bygningens mansard-etage. Paul Fischers maleri findes på Post- og Telegrafmuseet i København.

Postgiroens succes var naturligvis blevet bemærket i Danmark, og i årene op mod første verdenskrig førtes en offentlig debat om beti-meligheden af systemets indførelse herhjemme.

Postvæsenets chef var cand.polit. v. o. KIØRBOE, en postal foregangs-mand, der som generaldirektør fra 1905 til 1924 indførte gennemgri-bende reformer i etaten.

Kiørboe forstod, at postgiroen var en nødvendighed, hvis det dan-ske postvæsen skulle holde sig på højde med udlandets. Men først måtte megen skepsis og træg vane-tænkning overvindes.

I dag er det interessant at se, hvorledes modstandere og tilhæn-gere af postcheck- og giro-systemet dengang fordelte sig.

Modstanden kom fra sparekas-serne og fra handelsstanden, især i provinsen. Bankerne var derimod positive til tanken.

Blandt modstanderne var der en udbredt ængstelse for, at postgi-roen ville trække pengene fra pro- vinsen til hovedstaden og iøvrigt forstærke statens indflydelse på pengevæsenet.

– Vi har embedsmænd nok i for- vejen, var en typisk indvending.

Blandt giro-tankens varme for- kæmpere var juristen, professor L. A. GRUNDTVIG, der udfoldede en livlig agitation i provinshandels- foreningerne, hvis sekretær han var.

Grundtvig påviste, at giro-tanken var sund og nyttig, når systemet blot blev administreret rigtigt, og det var man jo til syvende og sidst selv herre over.

Frihandelens liberale tankegang sad imidlertid købmændene dybt i blodet, og mødereferater viser, at Grundtvig stødte på en næsten kompakt modstand.

– Den naturlige handel klarer sig nok uden post-checks, lød det fra købmændene. Postanvisningen er god nok til de små beløb. Til store bruger vi bank-checks – og banken giver tilmed rente!

Nogle forretningsfolk vejrede bag giro-systemet fare for udenlandsk konkurrence gennem postordre- forretninger. Andre frabad sig, at „postmestrene skulle forvalte de- res penge“. En enkelt konsul be- mærkede dog optimistisk, at giro- systemet måske kunne gøre „min- dre embeds- og bestillingsmænd til bedre betalere“!

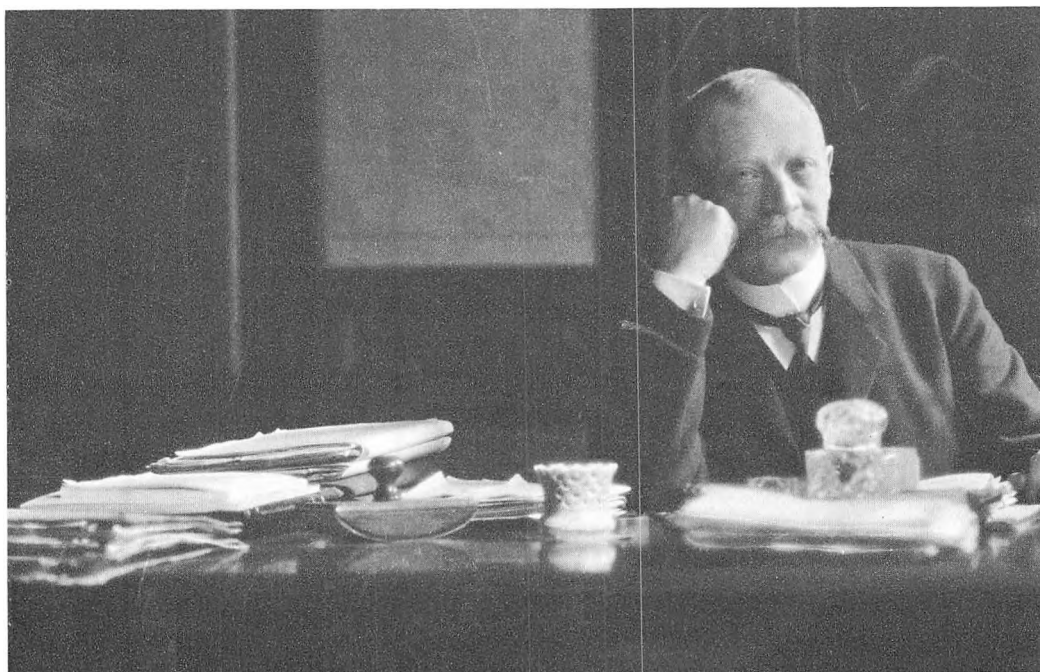
Sparekasserne var ængstelige for deres monopol på den lille mands opsparingspenge og frygtede, at en postsparebank skulle følge i post- giroens kølvand.

Giro-tilhængerne henviste til er- faringerne fra udlandet, der viste, at de egentlige sparepenge forblev i sparekasserne på grund af den højere rente. Måske kan postgiroen ikke skade, men den er overflødig, hed det så fra sparekasse-side. Men

et mere effektivt omsætningssystem kunne man ikke foreslå.

I bankkredse så man anderledes på sagen. Der betragtede man ikke postgiroen som en konkurrent, men som en hjælp i arbejdet med de tidskrævende småforretninger.

Generaldirektør V.O. Kiørboe (1852–1940) i en tankefuld position ved sit skrivebord i generaldirektoratet. Postgiroen var en af de mange fornyelser, han fik indført i posttjenesten.

Direktør C. C. CLAUSEN fra Privatbanken bakkede i den offentlige debat kraftigt op bag professor Grundtvig og påviste den samfundsøkonomiske betydning af at

få den døde kapital ud af værdibrevene og de offentlige og private kasser. Dog så man i bankkredse ikke gerne, at postvæsenet knyttede ordet *check* til det nye betalingssystem.

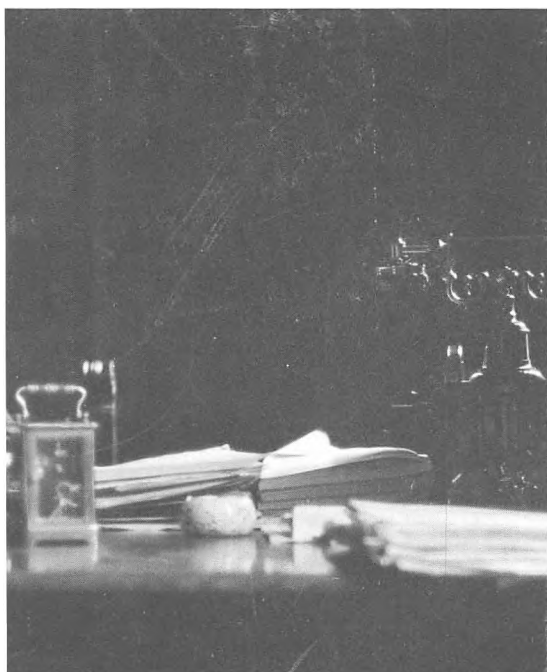
Efter første verdenskrigs udbrud i 1914 tog pengeforsendelserne et enormt opsving. Allerede i 1909 havde postvæsenet indført den ordning, at modtagerne af mange postanvisninger kunne få beløbene indsat på bankkonti. Nu pressede

behovet for yderligere reformer sig på, og Kiørboe fandt tiden inde til handling.

I november 1916 nedsatte han et udvalg af postembedsmænd, der

skulle undersøge mulighederne for udvidet brug af checks i posttjenesten. Udvalget kom til at bestå af regnskabschef V. MUNCK og postinspektør F. WILHELMSSEN fra generaldirektoratet samt postmester T. S. THOLL fra Silkeborg. Som udvalgets sekretær virkede fuldmægtig N. A. MØLLER fra generaldirektoratets bogholderikontor.

Udvalgets indstilling forelå den 6. juli 1917. Den konkluderede i et forslag om indførelse af postcheck-

systemet i Danmark under navnet *postgiro*.

Kjørboes kommentar skal have været et overbevis: „Vi kommer min salighed ikke uden om det“!

Så begyndte tingene at tage fast form. Kjørboe satte udvalget i gang med at udarbejde regler for et dansk postgiro-system. I sommeren 1918 blev Møller sammen med postvæsenets generalsekretær, cand.jur. O. C. HOLLNAGEL JENSEN (der forøvrigt var søn af et pengepostbud) sendt til det endnu krigsførende Tyskland samt Schweiz og Holland for at studere giro i praksis.

En tid overvejede man at oprette postgirokontorer også i Ålborg, Århus, Esbjerg og Odense, men man besluttede sig dog for en centralisering i København. Det var den billigste og mest praktiske ordning for et land af Danmarks størrelse.

Under det lange tilløb var den offentlige modstand efterhånden pacificeret. Bankerne gav grønt lys, og sparekasserne indtog en slags overbærende neutralitet. Deres frygt for umiddelbar konkurrence fra postgiroen var overvundet.

„Dertil er systemet formentlig for dyrt, ligesom det jo overhovedet ikke egner sig for menigmand“, fastslog sparekasseinspektør H. L. BISGAARD, da handelsministeriet afæskede ham en udtalelse.

Postvæsenets egen minister, trafikminister J. HASSING JØRGENSEN, der selv var bankmand, var stærkt interesseret. I november 1918 fremsatte han i Folketinget forslag til en ny postlov, hvis § 2 bl. a. inde-

Postchecksystemet indføres.

Efter hvad vi erfarer, agter Postvæsenet i den nærmeste Fremtid at indføre Postchecksystemet herhjemme.

Der vil herefter kunne opnaas, at enhver ved Indbetaling af et vist Beløb kan aabne sig en Checkkonto hos Postvæsenet, der samtidig udbleverer de nødvendige Blanketter. Indbetaling til Checkkonto vil kunne finde Sted kontant baade gennem Landpostbudene og Posthusene.

Forhastet optimisme afspejlede sig i de første pressenotiser om »postchecksystemets indførelse – som her i Vendsyssel Tidende fra 19. marts 1918. Systemet var ikke lige om hjørnet, og det nåede at få navneforandring inden fødslen.

holdt en bemyndigelse til postvæsenet til at oprette postgiro.

„Jeg tror“, sagde Hassing Jørgensen under behandlingen, „at man herved vil skabe en forretningsmæssig kultur, som ikke nu er til stede, og det vil i det lange løb opøve kunder for pengeinstitutterne.“

Forslaget fik fra alle sider en velvillig modtagelse. Det vandrede ubesværet gennem rigsdagen, og den 9. maj 1919 underskrev Christian X den nye postlov. Hassing Jørgensen udstedte derefter en forordning om, at postgiro-ordningen skulle træde i kraft fra 1. januar 1920.

En hærske af kvindelig ungdom er vandret gennem postgirokantoret, siden det første hold for et halvt århundrede siden holdt sit indtog. Her åbner damerne morgenposten i 1921.

Lokaleforholdene var trange i centralpostbygningens tagetage, hvor det nye postgirokantor rykkede ind. Sådan så revisions-afdelingen ud i 1921.

HVORNÅR DE FIK POSTGIRO

ØSTRIG	1883
TJEKKOSLOVAKIET	1883
UNGARN	1890
JUGOSLAVIEN	1890
SCHWEIZ	1906
JAPAN	1906
TYSKLAND	1909
LUXEMBOURG	1911
BELGIEN	1913
FRANKRIG	1918
ITALIEN	1919
DANMARK	1920
SVERIGE	1925
FINLAND	1940
NORGE	1943
ENGLAND	1968

Postgirokontoret kunne fra starten vigte sig med »veget trykkeri«, men det skyldtes luttet sparsommelighed. Tre postbude med typografisk fortid overtog blanket-fremstillingen, der foregik i centralpostbygningens tagetage.

Der lød ingen basuner og pauker, da postgiroen blev holdt over dåben.

Nogle spredte avisnotitser og et beskedent opslag på postkontorerne orienterede i efteråret 1919 offentligheden. Nærmere oplysninger kunne indhentes i en seksidet folder, der beskrev, hvorledes det nye betalingssystem i fremtiden ville lette publikum „for det ubehagelige ved at tælle mængder af undertiden snavsede og iturevne pengesedler“.

Administrativt blev postgiroen organiseret som et kontor i generaldirektoratet med en kontorchef i spidsen. Til denne stilling udpegedes den 49-årige fuldmægtig N. A. Møller. Det var dengang et spring-avancement for en så *ung* embedsmand!

Det nye kontor fik med Møller en leder, der var begejstret for giro-tanken og som havde ydet en pioner-indsats under det forudgående udvalgsarbejde. Møller var en moderne embedsmand blottet for al støvet kontorius og med betydelige organisatoriske evner. Han forblev postgirokontorets chef indtil 1934.

Staben kom iøvrigt til at bestå af to fuldmægtige, fem kontrollører, 11 assistenter og 25 kvindelige postkontorister. Tre postbude „med typografisk uddannelse“ overtog trykningen af de nye blanketter.

Det var for dyrt at få lavet dem ude i byen!

Det nye postgirokontor rykkede ind i tagetagen i centralpostbygningen i Tietgensgade. Den 1. november 1919 åbnede man for indtegningen af kontohavere, og i december prøvekørte det samlede personale hele systemet med finglyrede konti og ind- og udbetalingskort. Så var man klar.

Premieren forløb stilfærdigt og upåagtet af pressen. Det var helt andre ting, der ved dette årsskifte optog sindene – dyrtiden, Flensborg-bevægelsen og den gærende politiske og sociale uro, der tre måneder senere udløste ministeriet Zahles afskedigelse og slog gnister under generalstrejke-truslen.

Nytårsnat døde telefonen i hovedstaden og på Sjælland. Telefonarbejderne og telefonistinderne gik i strejke for højere løn. Det følte som ouverturen til et år med store begivenheder.

På denne spændte baggrund blev postgirokontorets start næppe bemærket af en større offentlighed.

Den 1. januar var en torsdag. Efter en sludfuld december var vejret slået om til knagende frost og solskin. Folk trak i tætte skarer frisk luft på Langelinje og i parkerne, men i taglokalerne i Tietgensgade herskede travlhed.

1193 firmaer og privatpersoner havde på forhånd tegnet konti.

Det var til at overse, men den spanske syge havde bundet størstedelen af personalet til sengen, og de bestilte kontormaskiner var ikke nået frem fra Tyskland. Der var nok at gøre, men kontohaverne mærkede ikke noget til de interne vanskeligheder. Den nybygte kontorchef kunne med tilfredshed fastslå, at alt havde klappet fra den første dag.

Januar bragte en omsætning på 67 millioner kr. fordelt over 53.000 ekspeditioner. I december samme år var omsætningen mere end fordoblet (158 mill.), men antallet af ekspeditioner vokset til over det femdobbelte (til 273.000). Året havde bragt 1619 nye kontohavere. Det var stadig et beskedent antal, men der blev til gengæld gjort flittigt brug af de knap 3.000 konti.

POSTGIROENS UDVIKLING GENNEM 50 ÅR

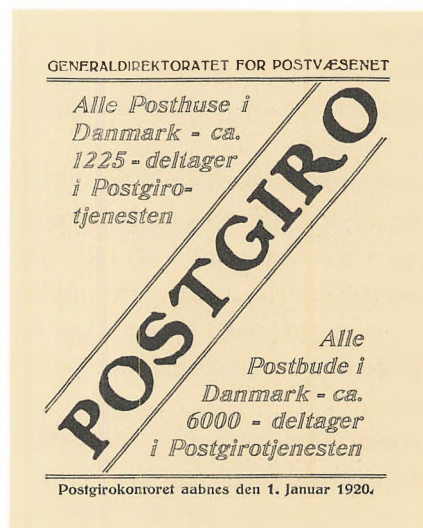
År	Antal konti	Antal ekspeditioner	Omsætning i milliarder
1920 . . .	2.812	2.277	1,5
1925 . . .	9.519	8.033	3,0
1930 . . .	26.322	15.959	4,9
1935 . . .	41.940	22.528	7,8
1940 . . .	56.752	27.466	12,3
1945 . . .	71.901	31.606	23,9
1950 . . .	84.707	54.981	55,0
1955 . . .	96.721	67.601	79,7
1960 . . .	112.281	86.324	136,6
1965 . . .	150.195	112.225	289,0
1970*) . .	180.000	137.566	558,1

*) Tallene er omtrentlige.

Postgiroens videre udvikling er en historie om tal, der er blevet større og større.

De stigende kurver udtrykker vort samfunds voksende aktivitet gennem et halvt århundrede. De afspejler også postgirokontorets bidrag til en udvikling, der har stillet stedse større krav til kommunikationen på pengeformidlingens område.

Fra den beskedne begyndelse i Tietgensgade som et kontor under generaldirektoratets regnskabsafdeling er postgirokontoret vokset til et mangesidet pengeinstitut med sin egen profil.

Postgirokontorets første reklametryksag udsendt ved starten i 1920, hvor der var flere posthuse end kontohavere. Endnu et år efter var der to postbude for hver kontohaver.

Udviklingen markeres af væsentlige forbedringer i kundebetjeningen. Det oprindelige krav om et grundindskud på 25 kr. er forlængst bortfaldet. Ekspeditionen er gjort enklere og hurtigere, nye områder er draget ind under tjenesten, gamle er blevet udbygget.

Interne rationaliseringer er kommet kontohaverne til gode også i form af nedsatte gebyrer for særtjenester. Girering er nu som før gratis. Takket være en gennemført mekanisering og den nu påbegyndte automatisering har man kunnet holde trit med forretningernes vækst.

I 1944 ændredes postgirokonto­rets administrative status til „en særlig virksomhed“, hvis chef (fra 1949 med stillingsbetegnelsen direktør) leder kontoret under ansvar overfor generaldirektøren for post- og telegrafvæsenet.

To store opgaver har postgiroen løst: Hverdagens pengeomsætning er blevet gjort lettere, og pengene på gennemtræk er i betydeligt omfang blevet indfanget og forvandlet til samfundsnyttige investeringer.

I 50-året for sin oprettelse er postgirokontoret landets største pengeomsætningsvirksomhed, som hver dag formidler over to milliarder kr.

Det er mere end den samlede årsomsætning i 1920.

N. A. Møller (1870–1945) som nybagt kontorchef i postgirokantoret.

Postgiroen og dens kunder

Den kongelige Mønt i Holbergsgade som den så ud, da postvæsenet i 1924 overtog bygningen og supplerede brevkassen med både post- og postgirokontor. Der er stadig indleveringspostkontor i stueetagen.

I de første postgiro-bøger finder vi stormagasiner og aviser, grosserere og læger. Indsamlingen til „de hungerlidende i China“ ikke at forglemme.

Ganske naturligt var det modtagerne af de mange småbeløb, der ellers kom pr. postanvisning, som blev postgiroens første kunder.

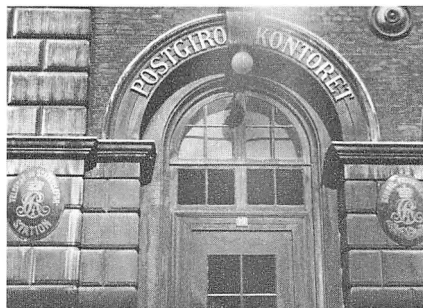
Antallet af indbetalinger oversteg langt antallet af udbetalinger, idet kontohaverne ventede med at trække på deres konti, indtil passende store beløb havde samlet sig. Antallet af gireringer, der var hele systemets grundlæggende ide, begrænsedes af det beskedne antal kontohavere.

Denne tendens har holdt sig til den dag i dag, selvom de 1193 oprindelige kontohavere er vokset til næsten 180.000.

En sammenligning med udlandet viser, at postgiroen i Danmark har relativt få kontohavere, men at hver enkelt konto benyttes så meget desto mere.

I postgiroens første år gik det noget trægt med tilgangen af nye kontohavere. Kendskabet til postgiroens fordele var ringe, og reklame blev i almindelighed betragtet som uforeneligt med en statsinstitution.

Det vakte nærmest forargelse – også blandt kolleger – da nogle af postgirokontorets embedsmænd i 20'erne lagde alpakka-jakkerne

Indgangen til postgirokontoret i Holbergsgade. Giroen havde ekspeditionslokale fælles med postkontoret.

og hjemsøgte københavnske forretningsfolk for at hverve dem som kontohavere.

Endnu i 1927 var det et såre dristigt tiltag, at postgirokontoret ligefrem deltog med en stand på købestævnet i Forum. Ældre gæster udtrykte rent ud deres forargelse over, at „embedsmænd uddelte reklamer“. Men en ny tid var på vej, og fremskridtets digter EMIL BØNNELYCKE nød det brogede udstillingsvirvars „krasse kost af knalderter og giro-post . . .“

Bønnelyckes lejlighedsdigt fremkom i „Ekstrabladet“, hvis navnkundige chefredaktør FREJLIF OLSEN forøvrigt tog en giro-agitators husbesøg som anledning til en svada mod postvæsenet, som han beskyldte for lovstridig snagen i kundernes privatliv! Hvorledes kunne det nævenyttige væsen ellers vide, hvem der havde behov for en postgirokonto?

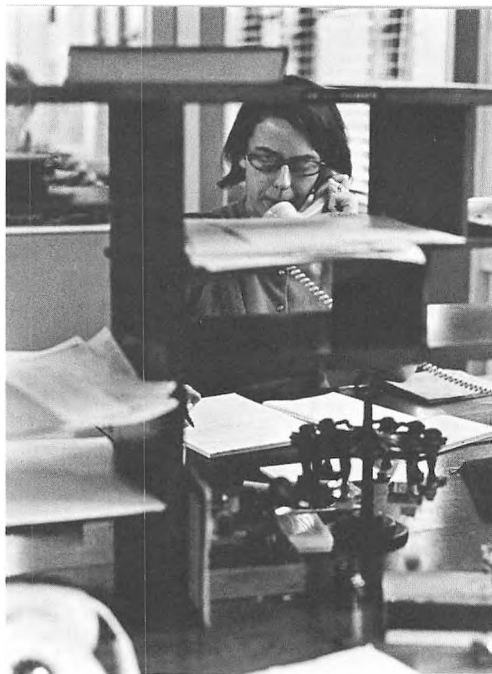
Årene har ændret offentlighedens og i nogen grad statens syn på reklame, men postgirokontoret lægger under kampagnerne for nye kontohavere stadig vægt på den personlige kontakt. Henvendelserne til publikum har karakter af saglig forbrugervejledning og udføres nu af postvæsenets og postgirokontorets særlige kundekonsulenter.

Da postgiroen i 1940 havde eksisteret i 20 år, og antallet af konti havde rundet de 55.000 (hvilket man fandt særdeles tilfredsstillende), anslog de sagkyndige, at 90 til 100.000 var det højeste antal kontohavere, man kunne regne med at få i Danmark, og at dette mål lå langt ude i fremtiden.

De 100.000 blev passeret i februar 1957, og i dag, hvor man er på vej til 180.000 kontohavere, er man mere forsigtig med at spå. Det er givet, at postgiroens muligheder langt fra er udtømt.

Adgangen til at oprette en postgirokonto har altid stået åben for enhver. Kun i to halvårsperioder omkring slutningen af anden verdenskrig måtte man stoppe for tilgangen af nye kontohavere. Det skyldtes restriktionerne på papir og elektricitet i forbindelse med personalemangel og vanskeligheder med at skaffe nye maskiner.

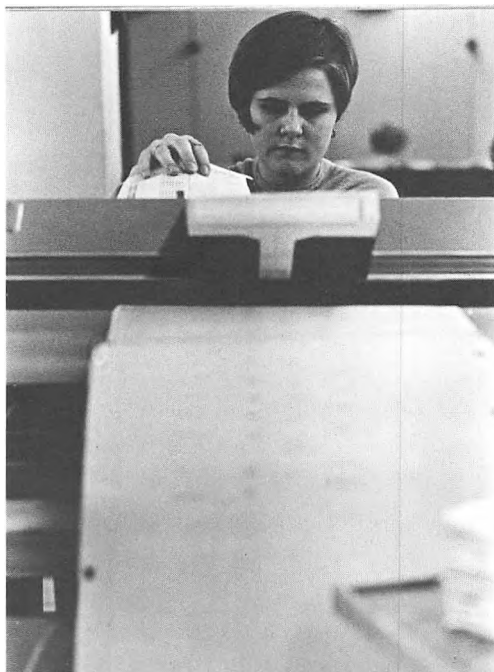
Omfanget af det daglige arbejde – i gennemsnit en halv million eks-

En kunde-forespørgsel besvares i oplysningen. Dette og de følgende billeder er fra postgirobygningen i Vester Voldgade.

peditioner – gør det forståeligt, at en rationel tilrettelæggelse er nødvendig, og at afviklingen ikke åbner større mulighed for individuel kundebehandling. Postgirokontoret er ikke og skal ikke være en bankforretning.

Så meget gladere har man været, når man indenfor de givne rammer har kunnet tilrettelægge en særtjeneste skønt vidende, at kun et fåtal af kontohaverne ville gøre brug af den specielle service. Det gælder således den særlige postgirotjeneste for blinde, der blev op-

rettet for et par år siden. De blinde kontohavere kan afgive deres ordrer pr. telefon, og arbejdet varetages iøvrigt af damer med uddannelse i læsning og skrivning af punktskrift.

Postgiroens fædre havde en vision om, at det kære barn skulle udvikle sig til en slags hovedkasse for alle statsvirksomheder. Men netop i starten udeblev hjælpen fra den kant, hvorfra de allermest havde ventet den.

Mens statsinstitutionerne i udlandet var de første, der åbnede post-

Tal i endeløse baner.

Hulkort-læseren fodres.

Korrespondance med punktskrift.

girokonti, var de i Danmark meget tilbageholdende. Enkelte underordnede instanser, der ønskede at benytte postgiroen, fik endog direkte forbud mod det fra de respektive revisionsmyndigheder. Det fremmede naturligvis ikke den almindelige tillid til systemet.

POSTGIROENS ANVENDELSE
I FORSKELLIGE LANDE

	Antal konthavere	Antal konti pr. 1.000 indbyggere	Ekspeditioner i gen- snemsnit pr. konto
Danmark .	170.398	35	768
Finland . .	116.202	25	717
Holland . .	1.672.200	132	280
Norge . . .	94.741	25	759
Sverige . .	561.256	71	522
Vesttyskl.	2.450.312	41	471

En betydelig del af statens kassebeholdning var tidligere anbragt i de mange statsinstitutioners kasser, og N. A. Møller, postgirokontorets første chef, tilbragte megen tid med at overbevise myndighederne om, at der kunne opnås besparelser og bedre kontrol, hvis staten selv accepterede den pengeløse omsætning gennem postgiroen.

Kuldemuren begyndte først at smelte, efter at C. V. BRAMSNÆS, den senere nationalbankdirektør, i 1924 blev finansminister. På Bramsnæs' foranledning tog flere statsinstitutioner postgiroen i anvendelse. Amtsstueskatterne blev nu opkrævet pr. postgiroindbetalingskort. Den gang var det lidt af en administrativ sensation. I dag falder det ganske selvfølgelig,

at afgifter til det offentlige, fra radiolicensen til motorskatten, indkasseres på denne måde.

Det kan også nævnes, at reglerne for advokaters oprettelse af klientkonti i 1968 udvidedes til også at omfatte postgiroen. En tillids-erklæring, der ville have glædet giroptionererne.

Kommunerne og sygekasserne er

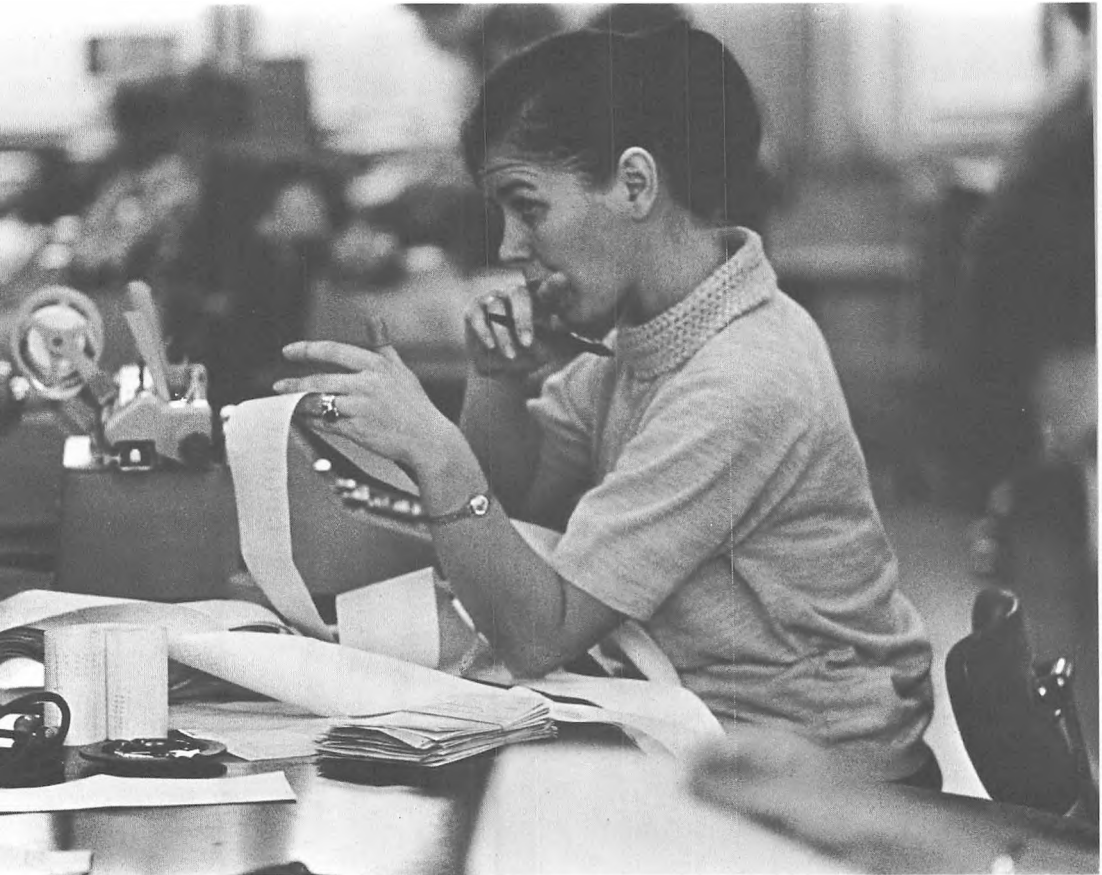

Centralkartoteket skal holde styr på 180.000 navne og adresser.

i dag blandt postgirokontorets storkunder, og ved sit 50 års jubilæum står postgiroen over for sin hidtil største arbejdsopgave: kilde-skat-indbetalingerne.

Disse opgaver, der kræver millioner af udregninger, bilag og kontoudskrifter, kan kun løses ved hjælp af den elektroniske data-behandling.

Men netop den avancerede edb-teknik er samtidig skyld i, at „den lille kontohaver“ ikke kommer til kort under giganternes opmarch. På edb-båndet er alle lige. Det ekspederer med samme veloplagt-hed storkunden som den private kontohaver.

Tænke, tænke . . .

Det lyder som en utopi, at en statsinstitution kan yde gratis service uden at koste skatteyderne noget og tilmed give overskud.

Men dette kunststykke har postgirokontoen faktisk præsteret.

Hemmeligheden er den, at postgirokontoen får de penge, der til enhver tid er på vandring mellem afsendere og modtagere, til at yngle undervejs. Transporten betales af det udbytte, de kaster af sig.

Postgirokontoen modtager hver dag hundrede tusinder af indbetalinger, og selvom pengene i reglen hurtigt trækkes ud igen, opsamles der mellem år og dag betydelige summer på kontohavernes konti. En del af pengene bliver jo i huset på evig cirkulation mellem kontohaverne.

Midlerne i postgirokontoen er fuldt og helt kontohavernes penge. Der er ingen grænser for indskudenes størrelse, hverken opad eller nedad, og pengene kan hæves uden varsel. En postgirokonto er altså lige så god som kontante penge.

De penge, der ikke er nødvendige som kassebeholdning, anbringer postgirokontoen til fast forrentning, og hele virksomheden finansieres af udbyttet. Overskuddet indgår i post- og telegrafvæsenets regnskab.

Renteindtægterne muliggør, at gireringer kan udføres gratis, og

at der kun tages beskedne gebyrer for særtjenester. Indbetaling til en postgirokonto koster meget mindre end en postanvisning, og gebyret må betragtes som postvæsenets vederlag for pengenes overførsel til postgirokontoen, hvorfra den videre ekspedition er gratis. Indbetalinger til egen konto er helt gratis.

Postgiroens kapital – kaldet girofonden – bestyres af et udvalg med repræsentanter for finansministeriet og post- og telegrafvæsenets generaldirektorat. Postgirokontoens chef deltager som tilforordnet i udvalgets møder.

For pengenes anbringelse gælder nøje fastlagte regler: Pengene skal anbringes betryggende, der skal tages hensyn til post- og telegrafvæsenets forretningsmæssige interesser, og investeringerne skal spredes over hele landet.

Det første punkt indebærer en statsinstitutions selvfølgelig garanti overfor offentligheden, det andet punkt imødekommer den gamle – men langt fra almindelig bekendte – bestemmelse om, at post- og telegrafvæsenet skal drives som en forretning.

Det sidste punkt om midlernes geografiske fordeling burde aflive enhver mistanke om, at postgiroen suger pengene fra provinsen til København.

Statistikken viser tværtimod, at

POSTGIROFONDENS UDVIKLING

Oversigt over udviklingen fra 1961, hvor de nugældende regler for postgiromidlernes anbringelse trådte i kraft.

1961	625 mill. kroner
1962	780 mill. kroner
1963	820 mill. kroner
1964	900 mill. kroner
1965	1000 mill. kroner
1966	1245 mill. kroner
1967	1375 mill. kroner
1968	1525 mill. kroner
1969	1825 mill. kroner

KONTOHAVERNES SAMLEDE TILGODEHAVENDE I GENNEMSNIT PR. DAG

1919/20 . . .	4.177.000 kroner
1920/21 . . .	6.876.000 kroner
1925/26 . . .	11.588.000 kroner
1930	20.113.000 kroner
1935	69.232.000 kroner
1940	72.284.000 kroner
1945	387.700.000 kroner
1950/51 . . .	425.900.000 kroner
1955/56 . . .	473.100.000 kroner
1960/61 . . .	715.100.000 kroner
1965/66 . . .	1.474.400.000 kroner
1968/69 . . .	2.010.200.000 kroner

POSTGIROMIDLERNES ANBRINGELSE PR. 31. MARTS 1969

Pålydende beløb i millioner kr.

Statsobligationer	90
Kgr. Danmarks Hypotekbank og finansforv.	19
Andre offentlige institutioner	18
Kreditforeninger	154
Hypotekforeninger	294
Realkreditinstitutioner	938
Indlån i banker og sparekasser	7
Statsgaranterede lånefonds m.v.	183

hovedstadsområdet altid har været forfordelt med hensyn til investeringer. Selvom en vis udligning i de seneste år har fundet sted, var der ved udgangen af 1969 investeret omkring 270 kr. pr. indbygger i provinsen, mens investeringen pr. københavnere androg 250 kr.

Giro-fondens midler er anbragt i stats- og kommunegaranterede obligationer, kreditforeningsobligationer og lignende let realisable papirer samt som indlån i banker, sparekasser og andre pengeinstitutioner.

Videre indgår et beløb i „kapitalmellemlægning“ med finansministeriet på lignende betingelser som indskud i en bank.

Postgirokontoets samlede renteindtægter udgjorde i finansåret 1968-69 ca. 115 millioner kr. og kursavancen ved udtrækning og salg af obligationer ca. 5 millioner kr.

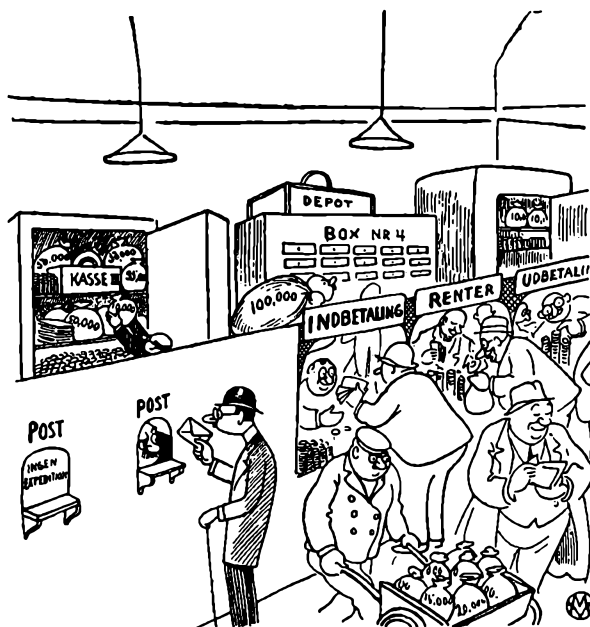
Kapitalmellemlægningen med finansministeriet forrentes med gennemsnitsrenten af postgirofondens fast anbragte midler i det forudgående år, for tiden 8 procent.

Den rente, som postgirokontoet selv yder kontohaverne for indestående beløb, er beskeden og har aldrig tilsigtet konkurrence med andre pengeinstitutioner.

Det må erindres, at postgiroens primære opgave er pengeformidling, ikke kapitaldannelse og pen-

– UNDSKYLD, DE HAR VEL
IKKE TID TIL AT TAGE
IMOD ET LILLE BREVI

Postvæsenets pengeforretninger inspirerede i 1933 Valdemar Møller til denne tegning i Politiken af »et moderne postkontor«. Tegningen har stadig aktualitet, for også i vore dage overser mange, at postgirotjenestens grundlæggende idé er pengeomsætning uden brug af kontanter.

geforretninger. Indlån, udlån og opsparing i egentlig forstand ligger udenfor dens område. Den er hverken en bank eller en sparekasse. Erfaringen viser da også, at postgiroens praktiske og andre økonomiske fordele altid har vejet tungere for kunden end renten.

Det har altid været et spørgsmål, om postgiroen overhovedet skal give rente. Resultatet er hidtil blevet et kompromis: den lave rente, der i sig selv ikke opmuntrer til opsparing og således ikke forandrer postgirokontorets særlige karakter af et rent pengeformidlingsinstitut.

Renten fastsættes af ministeren for offentlige arbejder og beregnes en gang om måneden af det høj-

este beløb, som siden sidste beregning hele tiden har stået på kontoen.

Ved starten i 1920 var renten 1,8 procent. I 30'erne ændredes den til 2 procent, og fra 1942 til udgangen af 1969 lå renten fast på 1 procent.

På baggrund af den seneste tids høje renteniveau forhøjes renten i forbindelse med 50 års jubilæet pr. 1. januar 1970 til 2½ procent for beløb under 25.000 kr. og til 1 procent (mod hidtil ½) for overskydende beløb indtil 100.000 kr. Beløb derover forrentes fortsat ikke.

Det kan tilføjes, at Danmark er det eneste land i Europa, hvor postgiroen giver rente.

Fra Tietgensgade og hjem igen

Postgirobygningen i Vester Voldgade, der blev taget i brug i 1940.

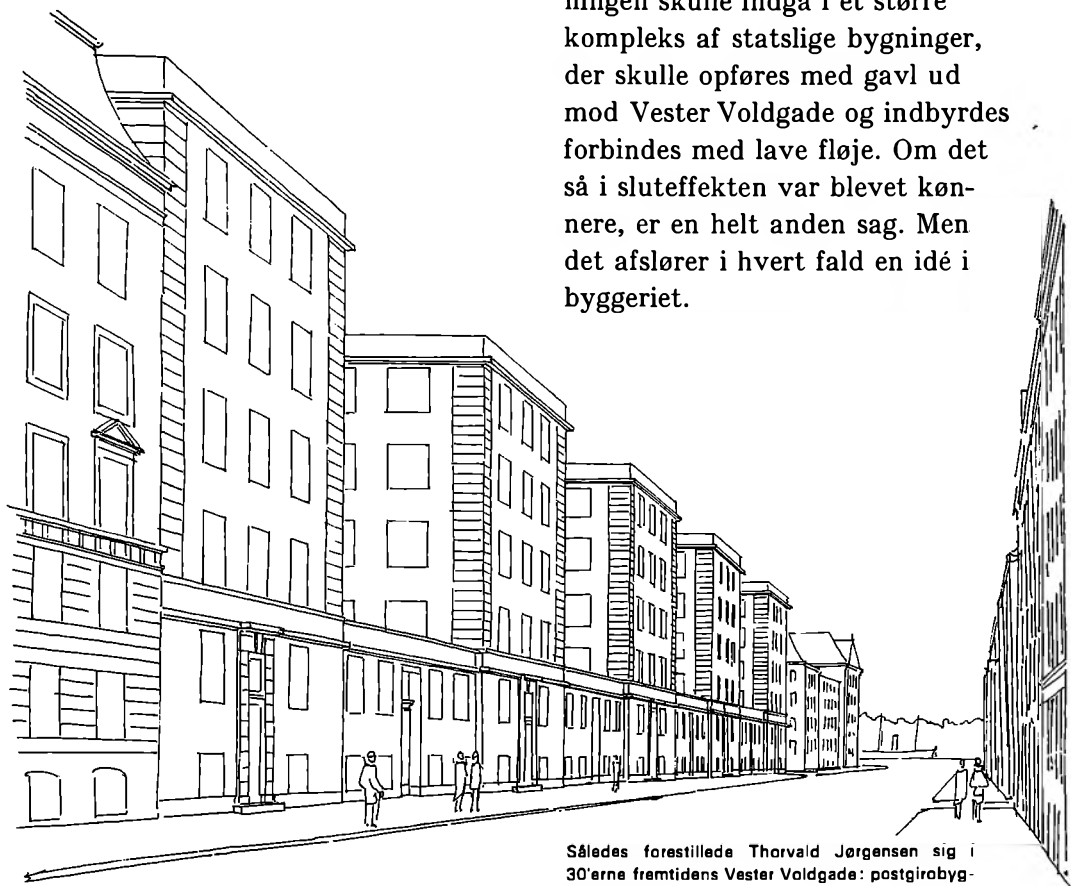
Det hænder, at en postgiro-mand i Vester Voldgade med et sardonisk smil byder sin gæst velkommen til „byens smukkeste hus“.

Alderen har ikke kastet en forsonende patina over den 30-årige postgiro-bygning. Snarere har den stimuleret diskussionen, hvis yderpunkt har fundet sin formulering i STEEN EILER RASMUSSEN'S kategoriske „-iøvrigt mener jeg, at postgirobygningen bør nedrives!“

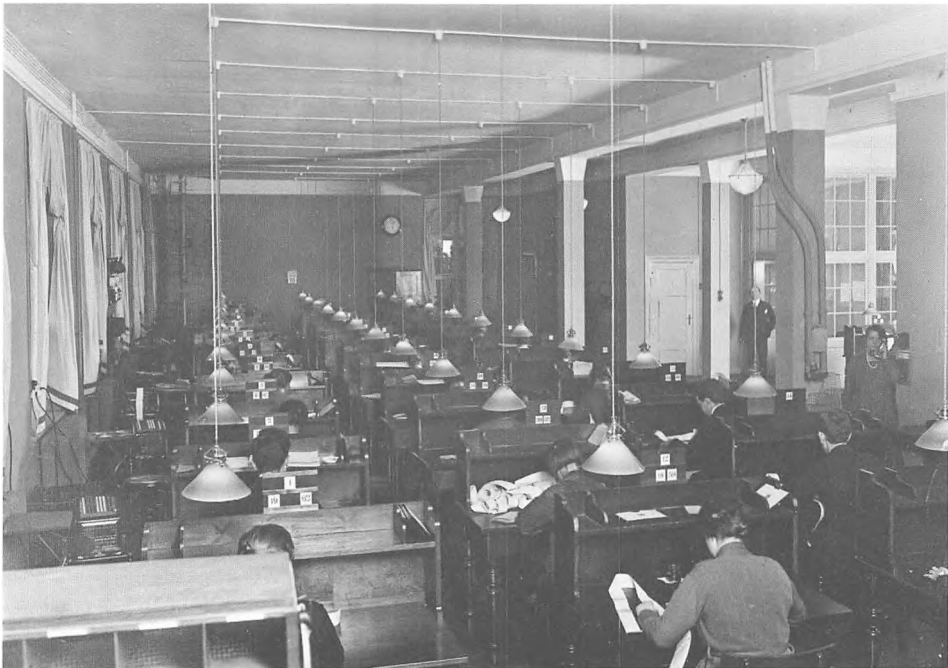
I grunden er det lidt synd både for huset og dets skaber, afdøde kgl. bygningsinspektør THORVALD JØRGENSEN, Christiansborgs bygmester.

Ingen af dem kan jo gøre for, at en senere tid har fraveget de oprindelige ideer, man havde om udformningen af kvarteret mellem Vester Voldgade og Frederiksholms Kanal ned mod vandet.

Det var tanken, at postgirobygningen skulle indgå i et større kompleks af statslige bygninger, der skulle opføres med gavl ud mod Vester Voldgade og indbyrdes forbindes med lave fløje. Om det så i sluteffekten var blevet kønnerne, er en helt anden sag. Men det afslører i hvert fald en idé i byggeriet.

Således forestillede Thorvald Jørgensen sig i 30'erne fremtidens Vester Voldgade: postgirobygningen som den midterste af fem ens kontorhuse, der skulle rumme statsinstitutioner.

Nu rejser den grå cementblok sig umotiveret over kvarterets lave bebyggelse af fredede bygninger. Til al overflod har huset fået et knæk på den lange side op mod Rådhuspladsen – en indrømmelse til den heller aldrig gennemførte forlængelse af Rysensteensgade.

Funktionsmæssigt var postgirobygningen ved sin indvielse i 1940 fuldt på højde med datidens mest avancerede krav. Ja, så fremsynet i sin planlægning, at husets alvorligste fejl i dag blot er den, at det er blevet for lille til sit formål.

Fra de oprindelige lokaler i centralpostbygningens mansardetage var postgirokontoret i august 1924 flyttet til Holbergsgade, hvor postvæsenet havde erhvervet Den kongelige Mønt's gamle bygning.

Antallet af kontohavere havde da nået de 7.000, men det var i støt stigning. I 1927 byggede man to etager på „Mønten“, men dermed var udvidelsesmulighederne udtømt. En egen bygning måtte blive løsningen på det stadige pladsproblem.

Planerne til et postgirohus på det statsejede areal i Vester Voldgade lå klar i 1934, men det kostede

Postgirokontoret i Holbergsgade efter udvidelsen i 1927. De to ekstra-etager kunne ikke løse pladsproblemet.

Fra bogholderiet i Holbergsgade. Bemærk belysningens elegante linjeføring over bordene, hvor der arbejdes med pen og blæk.

endnu fire års forhandlinger med de mange implicerede myndigheder, før spaden kunne stikkes i jorden.

Bygningen blev opført i jernbeton med fem etager og høj kælder. En lav tilbygning ud mod Vester Voldgade skulle forbinde den med den projekterede parallelbygning.

Arbejdet skulle være afsluttet til nytår 1940, men blev i den sidste vinter forsinket af frost og materiale-vanskeligheder. Den 9. april var man endnu ikke færdig. For ikke at friste besættelsesmagten til at beslaglægge den tomme nybygning skyndte man sig med at flytte ind, endnu før murerne og malerne var rykket ud.

Den 20. maj blev postgirobygningen taget i brug. Der var nu 55.000 kontohavere og personalet talte 378 personer. Man kunne brede sig over 5.850 m² (mod 3.350 m² i Holbergsgade) og vel at mærke for første gang i et hus, der var bygget til formålet.

Lokalerne var lyse og luftige. Elevatorer og rørpostanlæg forbandt afdelingerne. Der var lagt op til et personale-venligt hus. Især tagterrassen, hvor de ansatte om sommeren kunne indtage frokosten og nyde udsigten over byens tage, vakte samtidens beundring.

Tusinder af mennesker har i de forløbne år haft deres gang i pub-

likumhallen ud mod Vester Voldgade. Andre tusinder har haft deres daglige gerning i bygningen. Tallene er blevet større og større – pladsen mindre og mindre, og ved 50 års jubilæet lakker atter en epoke mod afslutningen.

Skeptiske prognoser om postgiroens fremtid blev gjort til skamme. Bygningen var projekteret til et maksimalt kontohavertal på 100.000 og et personale på 5-600 mennesker. En overskridelse, der i 30'erne ikke var at øjne, ville kræve udvidelser. Tallene er forlængst overskredet. Udvidelserne kom aldrig ud over papiret.

Kvadratmeter for kvadratmeter er rumreserverne taget i brug. Skrivebordene er rykket tættere sammen, garderober og gangarealer har måttet vige for nye arbejdspladser og maskiner.

Gennem de sidste 10 år har en række afdelinger måttet indlejes rundt om i byen. Den store IK-afdeling (indbetalingskortene) er rykket ind i et bogtrykkeris tidligere lokaler i Niels Hemmingsensgade. Postgirobogens redaktion og

Efter politiets deportation under besættelsen steg antallet af røverier voldsomt. Af sikkerhedsmæssige grunde byggede man i postgirokontorets ekspeditionshal en skillevæg mellem personalet ved pengekasernerne og publikum. Ekspeditionen foregik gennem smalle slidser, og kassen blev aldrig udplyndret. Billederne viser, hvorledes der så ud på begge sider af væggen.

Morgenpostens gireringskort sorteres i Vester Voldgade 1940.

edb-planlægningen er placeret i en bagbygning i Brolæggerstræde. Arkivet, der en tid fik husly i kældrene under telefonhuset i Borups alle, er anbragt i et nedlagt jernstøberi i Rantzausgade sammen med adresseringsafdelingen og revisionen.

Det er indlysende, at spredningen skaber vanskeligheder for den daglige drift. Da det efterhånden stod klart, at tilbygningsplanerne i Vester Voldgade ikke lod sig realisere, var en nybygning igen den eneste udvej.

Muligheden frembød sig ved udvidelsen af centralpostbygningen i Tietgensgade, der stammer fra 1912 og for længst har sprængt

alle rammer. Den nye postgirobygning opføres syd for centralpostbygningen, som den forbindes med gennem en lavere mellembygning.

Arbejdet blev påbegyndt i sommeren 1966. Ved jubilæet er dataafdelingerne allerede rykket ind, og hele huset vil være taget i brug til efteråret 1971.

Dermed er ringen sluttet. Postgirokontoret er som fuldvoksent vendt tilbage til sit udgangspunkt, centralpostbygningen, i hvis taglokaler dets vugge stod. Som led i post- og telegrafvæsenets hidtil største byggeprojekt markerer det både sin selvstændighed og sit tilhørsforhold.

Bogholderi i Vester Voldgade

Breve skal behandles omhyggeligt – ikke mindst når de drejer sig om penge.

Der er dækket godt op, når girokontorets postafdeling om morgenen går i gang. Omkring 20.000 røde kuverter fra kontohaverne hober sig op på bordene. De drejer sig alle om penge.

Derfor sætter den første kontrol ind, så snart brevene er åbnet. Kuverterne gennemlyses for at sikre, at de er blevet tømt, og travle hænder sorterer indholdet til husets forskellige afdelinger.

Hvert brev indeholder mindst én ordre til postgirokontoret – i sin enkleste form et gireringskort med anvisning på, at et bestemt beløb skal overføres fra kontohaverens konto til en anden kontohavers.

Efter at være blevet stemplet vandrer gireringskortet op i bogholderiet. Det er postgirokontorets hjerte, hvor bevægelserne på alle konti registreres. Bogholderiet breder sig i Vester Voldgade over tre etager og beskæftiger langt over halvdelen af personalet. Arbejdet er fordelt over 56 sektioner, der hver består af seks til ni damer med en kontorassistent som leder. Hver sektion behandler mellem 2500 og 5000 konti.

Det girerede beløb skal nu i den rette sektion afskrives (debiteres) på afsenderens konto og senere godskrives (krediteres) på modta-

gerens konto, der højst sandsynligt befinder sig i en helt anden sektion. Både afsender og modtager skal samme dag have tilsendt en gul kuvert med kontouddrag og bilag, der viser posteringen.

En stor del af de røde kuverter indeholder ikke én, men mange ordrer, f.eks. udbetalingskort eller postanvisninger til modtagere uden postgirokonto. Videre tegner de såkaldte GIK'er, der skal nærmere omtales på næste side, sig for en voksende del af morgenposten. En række af ordrerne, bl. a. gireringer og betalinger til udlandet, skal gennem en af husets specialafdelinger, inden de når frem til bogholderiet.

Fra morgenstunden har postgirokontoret også modtaget et bjerg af indbetalingskort fra alle landets posthuse. Der ankommer fire gange så mange indbetalingskort som gireringskort. På store dage når man op på 800.000, og af pladsmæssige grunde samles de i IK-afdelingen i Niels Hemmingsensgade, hvor de sorteres og optælles. Dagen efter spredes de over bogholderiets sektioner til godskrivning på modtagernes konti.

Modtagerne af IK-pengene skal også have kontouddrag og bilag, mens afsenderne jo allerede er i besiddelse af posthusets kvittering for indbetalingen.

Indbetalingskortene foreligger i tre versioner: som almindelige indbetalingskort, som hulkort og som kort udskrevet med en særlig skrift, der kan læses både af det menneskelige øje og af datamaskinens elektroniske øje. De to sidste kortgrupper underkastes i dataafdelingen en maskinel behandling, som slutter med, at maskinerne udskriver krediteringsbilag til bogholderiet.

Afsenderne af alle disse indbetalingskort kunne spare sig selv for megen ulejlighed ved at have en postgirokonto. En kontohaver skriver blot sit kontonummer og sit navn på det tilsendte indbetalingskort og lader postgirokonto- ret ordne resten. I girosproget forvandler han derved et IK (indbetalingskort) til en GIK (giring-indbetalingskort). Ved selv at „gikke“ slipper man for at tage på posthuset, og ekspeditionen går tilmed en dag hurtigere.

Postgirokonto- ret sender blanket- tens originaldele til henholdsvis afsender og modtager, og GIK- ordningen er blevet en meget be- nyttet betalingsform.

Dagens samlede arbejde resulter- rer i afsendelsen af gennemsnitlig 60.000 gule kuverter til kontoha- verne, hvilket igen er udtryk for omkring en halv million ekspedi- tioner. Så mange ordrer gemte der sig i morgenpostens røde konvo-

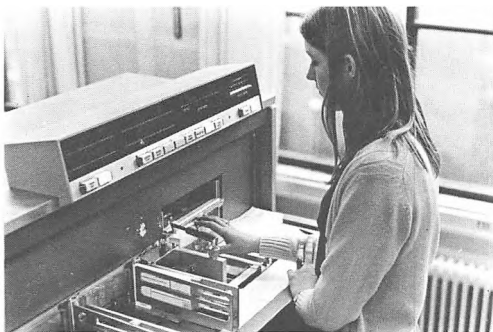
lutter og indbetalingskortene fra postkontorerne.

I princippet er arbejdsgangen ret enkel, men mængden af ekspeditio- ner, kravet til nøjagtighed, den gennemførte kontrol og tidspresset stiller store fordringer til organisa- tion og teknik. På travle dage i måneden når man op på en million ekspeditioner.

Alene adresseringen af de mange konvolutter bliver et problem. Det sker naturligvis maskinelt, lige- som lukningen foregår på maski- ner. Mere kompliceret er det at få mængden af kontouddrag og bilag i de rigtige konvolutter. Det må endnu overvejende ske ved hånd- kraft, men rudekonvolutterne, der overflødig- gør adresseudskrivning, er på vej i automatiseringens køl- vand.

Ni af de 56 bogføringssektioner er udstyret med bogføringsmaskiner med elektrikhjerne, som automa- tisk skriver kontohaverens konto- nummer og tilgodehavende på kontouddraget. I de øvrige sek- tioner er arbejdsformen baseret på manuelt betjente elektriske og me- kaniske maskiner.

Bogholderiets mekanisering blev gennemført efterhånden som de tekniske hjælpemidler kom på markedet og var stort set afsluttet i 30'erne. Samtidig indførtes fjern- skriverforbindelse med provinsens postkontorer.

Hverken *hul-rik* eller *op-rik* hører til sprogets smukkeste nyskabelser. Men prøv i stedet for at sige *hulkort-regnings-indbetalingskort* og *maskinelt optisk læseligt regnings-indbetalingskort*. Så bliver man glad for forkortelserne på data-maskinernes grovforer.

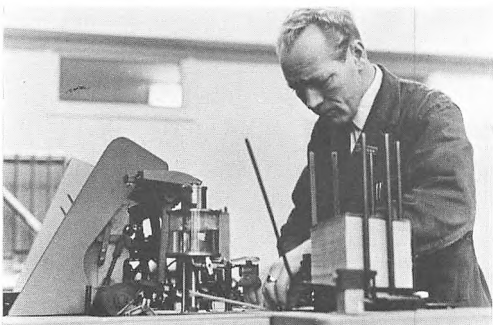
Hul-rik'erne holdt deres indtog på postgirokontoret i 1958. De udgør i dag 15 procent af samtlige indbetalingskort, 14 millioner om året. Men automatiseringen rider hurtigt, og hulkortene har kulmineret.

Fremtiden tilhører de optisk læselige kort, hvis skrifttegn gennem fotoceller udløser impulser, som datamaskinen registrerer på magnetbånd.

Forsøgene med det optiske læsesystem begyndte i 1965 i nært samarbejde med I/S Datacentralen, og man er allerede oppe på 18 millioner *op-rik*'er om året.

I starten foregik læsningen af blanketterne på en maskine hos Datacentralen, men den blev i

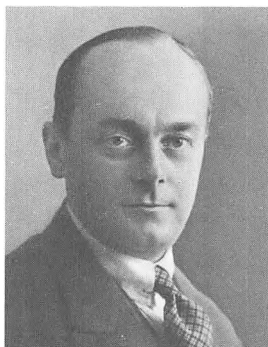

Op-rik'er gøres klar
Sektion i bogholderiet
Data-maskinen justeres
Automatisk kuvert-lukning

POSTGIROKONTORETS CHEFER

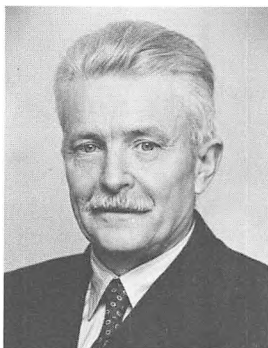
N. A. Møller
1919-1934

M. Søndergaard Jensen
1934-1935

H. Chr. Lauersen
1936-1941

O. I. Kjems
1942-1953

G. V. K. Hjort
1953-1964

C. V. Struve
1964

1967 overtaget af postgirokontoret. Samarbejdet fortsætter dog, idet centralen modtager de indlæste bånd fra postgirokontoret, sorterer dataene og udskriver krediteringsmagnetbånd samt bånd til kontohavernes betalingskontrol.

Den avancerede edb-teknik kan nok få det til at svimle for almindelige dødelige, når man betragter maskinernes ubesværede leg med tal og blanketter i endeløse baner. Men elektronhjernen er blevet en uundværlig arbejdsfælle. Den elektroniske data-behandling går sin sejrsgang herhjemme som på alverdens postgirokontorer.

Alene i forbindelse med kilde-skattens ikrafttræden 1. januar 1970 forøges antallet af op-rik'er med en halv million i 10 af årets måneder. Det næste års indbetalinger vil sætte blanketantallet yderligere op med et par millioner.

Postgirokontorets automatisering omfatter ved jubilæet bogføring af 21.000 konti på basis af magnetbånd og hulkort, sortering og optælling af over 30 millioner indbetalingskort om året samt revision af samtlige udbetalingskort og postanvisninger på grundlag af 12 millioner hulkort.

I forbindelse med automatiseringen går man i stigende grad over til at mikrofotografere arkivmaterialet.

Indbetalingskort sorteres i 1940. Dengang var der god plads i den nye bygning, men udviklingen i 50'erne fortrængte IK-afdelingen fra huset. Genforeningen skal efter planen finde sted i jubilæumsåret i nybygningen i Bernstorffsgade

Data-afdelingens nyeste læse- og sorteremaskiner har en kapacitet på op til 20 blanketter i sekundet. Det kunne give anledning til mange betragtninger over temaet

før og nu, men lad os nøjes med at sende en pietetsfuld tanke til den gamle bogholder, i hvis skrivebordsskuffe man efter hans død fandt en seddel med de legendariske ord:

Kredit er til venstre...

Vist havde blækhus-tiden også sin charme!

Piger, tempo og teamwork

Et kuld glade giro-piger fra Holbergsgade 1926. Den enlige herre i de attråværdige omgivelser er kontrollør, senere postmester E. Petersen, der var chef for bogholderiet.

Det er pigerne, der stjæler billedet – og med rette.

Postgirokontoret er en stor arbejdsplads med over 1600 ansatte, men kun et halvt hundrede er mænd. Samarbejdet giver ingen problemer. Den eneste ulempe ved kønsfordelingen er det gennemtræk, der altid vil være i en virksomhed med et kvindeligt personale af denne størrelsesorden.

Siden de første 25 damer for 50 år siden rykkede ind i mansardetagen i Tietgengade, er en hærskare af kvindelig ungdom vandret gennem kontorerne.

Den gang var moden så småt begyndt at opdage, at damer også har ben. Et blik ind i bogholderierne i dag lader ingen tvivl tilbage.

Hvert år dukker et par hundrede nye ansigter op. Det holder en arbejdsplads ung.

De ældre kolleger kaster undertiden en vemodig tanke tilbage til Holbergsgade, hvor virksomheden ikke var større, end at alle kendte hinanden. Ikke så få husker også tiden, hvor kontouddrag endnu blev skrevet i hånden. Det gav en stærkere fornemmelse af en personlig indsats, mener de.

Giro-pigen af i dag – efter stemming iført slacks eller miniskørt – er usentimental og virkelighedsnær.

For hende fortøner 30'erne sig i fjerne fortidståger. Den gang tog en skare arbejdssøgende kontordamer hver eneste morgen på en omstigningsbillet ind til postgirokontoret for at høre, om der var brug for dem. Mange måtte gå med et nej, men de fik en timeløn for ulejligheden.

Det kan være svært at forstå for en giro-pige i fuldbeskæftigelsens tidsalder. Til gengæld ved hun alt om tempo og teamwork.

Postgirokontoret er en travl arbejdsplads. Tempoet i bogholderierne er skruet meget højt op, men vel at mærke uden tilforordnede indpiskere. Arbejdsdisciplinen er i høj grad selvdisciplin. Hver dag skal en given arbejds mængde afvikles, og man lærer at hjælpe hinanden. Først når den sidste postering er bogført i den sidste sektion og regnskabet stemmer, kan det samlede bogholderi melde rent bord og afgang.

Giro-pigen starter som aspirant i 16 til 19 års alderen. Der stilles ingen særlige krav om forkundskaber, men aspiranterne gennemgår en teoretisk og praktisk oplæring i postgirokontorets egen skole.

Her lærer de at slå *god* og *last* (kredit og debet) på regnemaskinerne, og de stifter bekendtskab med husets specielle terminologi. De lærer, at en *smørrebrødsseddel*

ikke er optakten til en bedre frokost, men en nøgtern statistikformular, og at *papegøjer* ikke er fritflyvende stuefugle, men kulørte kontrolsedler. Blanket-forkortelserne er et sprog for sig, men efterhånden tilegner man sig forskellen på *kuk'er* og *nuk'er*, *suk'er* og *uk'er*, *hul-rik'er* og *op-rik'er* og de mange andre sære størrelser.

Grunduddannelsen strækker sig over tre måneder. Så kastes aspiranten ud på det dybe vand som afløser i bogholderiet. Det kan være en hård overgang fra den beskyttede oplæringstid, men klarer hun springet, er vejen banet til større løn og efter nogle år ansættelse som kontorassistent med tjenestemandstatus. Hvor langt hun så vil gå ad denne vej, ligger helt i hendes egen hånd.

Måske bliver hun gift og opgiver sin stilling for at passe mand og hjem, måske lader hun sig friste af højkonjunkturen på det private arbejdsmarked. Men selvom efterspørgslen på kontorarbejdskraft i de senere år har gjort kraftigt indhug i de yngre årgange, er kontorassistentgruppen stadig den faste kerne i postgirokontoret. Den tæller henved halvdelen af det månedslønnede personale, og de mange 25 års jubilæer viser, at der virkelig er tale om livsstillinger.

Mange af „udvandrerne” vender senere tilbage som kontorfunktio-

nærer på månedsløn, altså som ikke-tjenestemænd. Endnu flere søger deltidsbeskæftigelse på time-løn. Måske er børnene nu fra hånden, måske begynder de netop at koste penge. Der kan være mange grunde for et come back.

Ved 50 års jubilæet fordeler de 1633 ansatte sig således:

Kontorassistenter (tjenestemænd) 270, tjenestemand-aspiranter 378, kontorfunktionærer på månedsløn 275, postbudpersonale 32, assistent-gruppen (omfatter det postalt faguddannede personale inklusive „de avancerede” med direktøren i toppen) 60.

Hertil kommer 618 deltidsbeskæftigede kontorfunktionærer.

Deltids-damerne går i huset under betegnelsen *fruerne* og er en højt skattet arbejdskraft. Man har fundet en arbejdsform, der ligeligt tilgodeser postgirokontorets og fruernes interesser. Damerne foretrækker et par ugers samlet arbejde om måneden fremfor nogle timer om dagen. Postgirokontorets

I postgirokontorets egen skole gennemgår de unge aspiranter en uddannelse, der er tilrettelagt efter moderne pædagogiske principper for voksenundervisning.

Skolen arbejder med forskellige typer af selvinstruerende undervisningsmateriale. Oplæring i betjening af regnemaskiner foregår pr. lydband.

behov for ekstrahjælp samler sig omkring spidsbelastningen ved månedsskiftet, og her rykker så fruene til assistance.

Den omstændighed, at så mange damer senere vender tilbage, fortæller også noget om postgirokontoret som arbejdsplads.

ledelsen og personalets tillidsmænd i fællesskab finder frem til en løsning, der kan accepteres af alle parter.

Ud over de rent forretningsmæssige dispositioner træffer ledelsen ingen afgørelser uden at tage personalets repræsentanter med på

Møde i samarbejdsudvalget. Fra venstre arkivformand Niels Povelsen, kontorfunktionær, fru Inger Jørgensen, inspektør P. N. Danklefsen, direktør C. V. Struve, overkontorassistent, fru E. Liljeborg og bogholderichef M. Møller,

Det er et fordragelighedens hus. Problemer af menneskelig og faglig karakter vil altid opstå i en stor virksomhed, men i postgirokontoret er der tradition for, at

råd. Samarbejdsudvalg, spørgeaftener og løbende personaleinformation hører med til billedet af et „demokrati på arbejdspladsen“, der ikke er helt almindeligt for en statsinstitution. Kun én gang er det samlede postgirokontor gået i strejke, og det var under folkestrejken i 1944.

Tjenestemandspersonalet er fagligt organiseret i Dansk Post- og

Telegraforening og Dansk Postforbund, kontorfunktionærerne i Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund (HK). Den fælles personaleforening driver markettenderiet og arrangerer sammenkomster af selskabelig karakter.

Ældre medarbejdere husker en

Tænker han nogensinde på hende?

Lad os citere en enkelt hilsen fra en kontohaver. Den er ikke karakteristisk for dagens post, men den luner, fordi den udtrykker forståelse for, at der på trods af alle moderne opfindelser stadig er mennesker bag tallene:

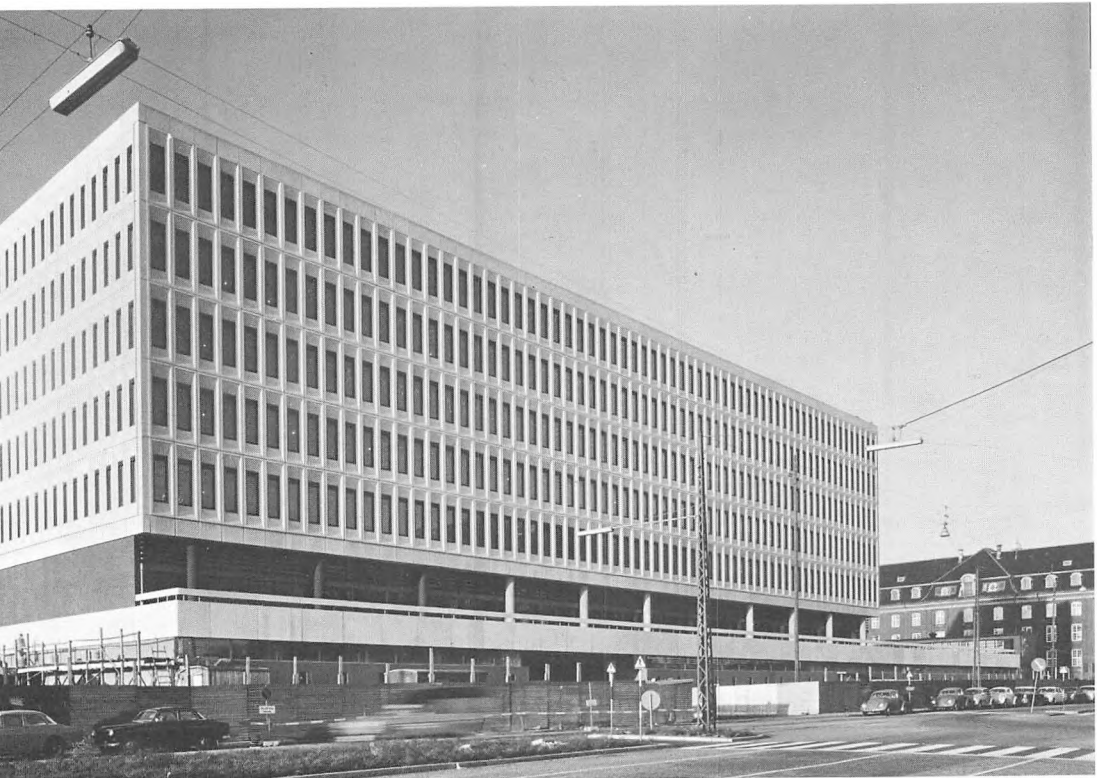

tid, hvor foreningslivet dyrkedes endnu mere intenst, og hvor man samlede deltagere til litteratur- og musikkredse og morgengymnastik på taget. I dag udfolder fritidsaktiviteterne sig mere under private former. Men det gælder ikke postgirokontoret alene. Det er et træk i tiden.

Giro-pigens indsats er anonym. Kontohaveren kender hende ikke.

„Lige som jeg er ved at lukke den velkendte røde kuvert, får jeg en ubetingelig lyst til at takke de dygtige damer, der dag efter dag ordner disse pengeforsendelser. . . Jeg gav efter for lysten – der ikke har noget som helst andet formål end at erindre mig selv og andre om, at det ikke kun er ved utilfredshed, man skal fattede pennen. Tak for hjælpen.”

Den nye postgirobygning

Den nye postgirobygning i Bernstorffsgade.

Rejsegildet på den nye postgirobygning fandt sted den 21. februar 1969.

Med den 30 meter høje, lyse bygning tegner nye linjer sig i et område ned mod Kalvebod Brygge, der i menneskealdre henlå som en tilfældighedernes skrammelplads.

Byggeriet er et led i centralpostbygningens udvidelse, der indgår i en samlet bebyggelsesplan for området langs Bernstorffsgade mellem den gamle centralpostbygning og DSB's nye godsbanegård.

Den nye postgirobygning vil nok forekomme de fleste nutidige iagttagere som en vellykket syntese af æstetiske og praktiske hensyn.

Den markerer Polititorvets bygningsmæssige afslutning mod vest, og der er ved proportioneringen tilstræbt en passende balance i forhold til torvets øvrige bebyggelse, navnlig til genboen politigården.

Arkitekterne TYGE HOLM & F. GRUT har stået for byggeriets projektering og udførelse bistået af en række rådgivende ingeniører.

Bygningen står på opfyldt terræn tværs over den gamle kystlinje. Gravemaskinerne åd sig i 1966 gennem alskens affaldsgods ned til dejligt hvidt strandsand. Der måtte bygges langt under grundvandsspejlet, og det skabte problemer ved funderingen.

Opdriften på kælderens er betydelig, og faktisk sejler nybygningen

som et skib på havet, men ved sin vægt så solidt forankret, at der ikke af den grund kommer slinger i talrækkerne.

To etager ligger under gadeniiveau og syv over. Hertil kommer en tilbagetrukken tagbygning, der rummer tekniske installationer.

Den første etage i gadeplan – øvre parterre eller „sokkel-etagen” – er beklædt med rustikke, koksgrå betonelementer. Den overliggende mezzanin-etage er udformet med glasfacader bag de bærende søjler.

De øvrige etager har facader af gråhvide betonelementer, der er profileret således, at der fremkommer et stærkt relief som overgang til vinduerne. Det ser dekorativt ud, og skal give en refleksafskærmning mod stærke solstråler. Farverne er fremkaldt ved at blande hvide, norske marmorskærver og mørk, svensk gnejs i betonen.

Husets indre er udformet efter postgirokontorets specielle behov med behørig hensyntagen til fremtiden. Trapper, elevatorer og anden teknik er samlet i to kerner midt i bygningen, så de omkringliggende lokaler let kan forandres. Automatik er taget i brug overalt, hvor det har været gørligt.

Varmeanlægget styres fuldautomatisk af temperaturfølere i kontorerne, og ved luftkonditionerin-

gen er der tænkt på, at støj, snavs og blæst kan afskære giro-damerne fra at arbejde for åbne vinduer.

Til de interne kommunikationsmidler hører bl. a. trådløse person-søgeanlæg og et automatiseret pater-noster-anlæg til dokument-transport. Det kan befordre op mod en million giro-kort om dagen.

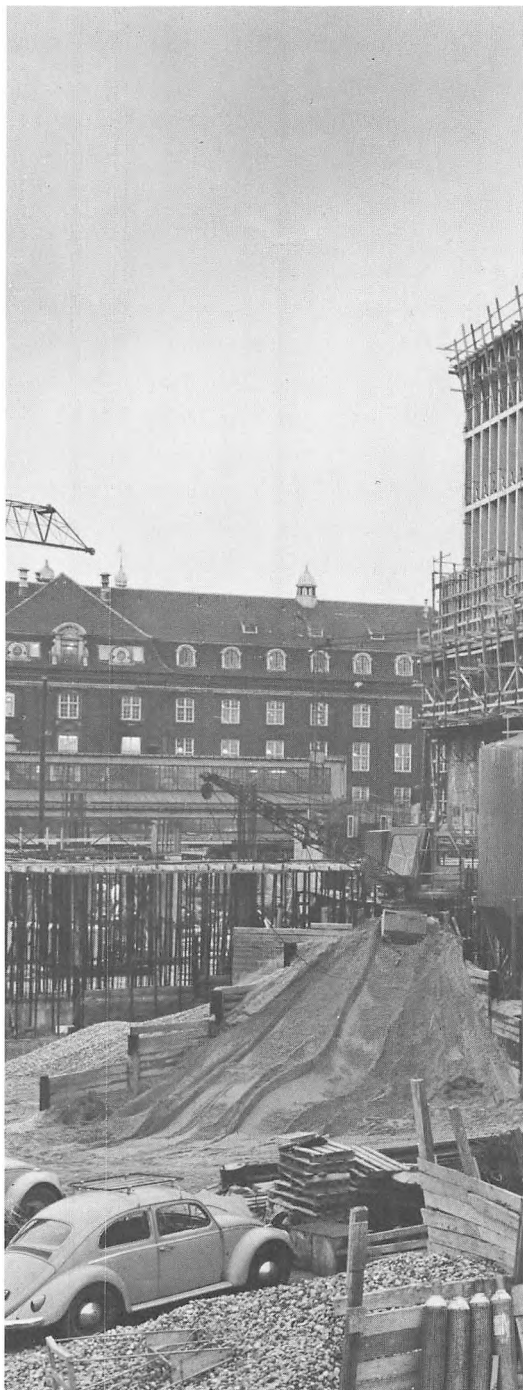
Postgirokontorets hovedindgang ligger i „sokkel-etagen” ud mod Bernstorffsgade. Fra forhallen fører en dobbeltsporet escalator op til mezzanin-etagen, hvor kunde-ekspeditionen finder sted.

Der er endnu ikke truffet bestemmelse om indgangspartiets kunstneriske udsmykning. Væggene i forhallen i mezzanin-etagen er forsynet med et fletværk af metalbånd, som indirekte belyst har en særpræget effekt i det vinduesløse rum.

I selve ekspeditionshallen bliver der ind- og udbetalingskasser og betjening af kunder, der vil købe formularer, oprette nye konti o. s. v. På samme etage findes reklamations- og oplysningsafdelingen samt centralen med hovedkartotekerne over alle kontohavere.

De to parterre-etager rummer edb-afdelingerne. Her opstilledes i oktober 1969 postgirokontorets

Arbejdet på den nye postgirobygning begyndte i sommeren 1966 og skal være afsluttet til efteråret 1971. Ved jubilæet er de nederste etager allerede taget i brug.

nyeste og hidtil største optiske læsemaskine, en amerikansk *Electronic Retina Computing Reader*, der udmærker sig ved, at den også kan sortere blanketterne. Den arbejder i et forrygende tempo. Transportbåndet bevæger sig op til syv meter i sekundet, mens det optiske læsesystem på samme tid kan klare 2400 tegn.

Kort efter holdt de to IBM-data-mater og de øvrige data-maskiner fra Vester Voldgade deres indtog, og ved jubilæet er afdelingerne – som de første i det nye hus – i fuldt sving.

I nedre parterre og kælderens derunder er indrettet arkiver og blanketlager, garderober og badeanstalter for personalet samt de lovbealede sikringsrum.

1. og 2. etage ventes færdiggjort inden udgangen af 1970. På 1. sal anbringes postafdelingen, der også behandler „samlerne”, d. v. s. masseordrer af samme karakter fra større kunder, og hvis udlandssektion tager sig af gireringer og ind- og udbetalinger i forbindelse med andre lande. Etagen kommer videre til at rumme adresseringsafdelingen, der udskriver det daglige forbrug af konvolutter til kontohaverne.

Fra eksilet i Niels Hemmingsensgade rykker IK-afdelingens 200 damer ind på 2. sal, hvor indbetalingskortene fra hele landet skal

gøres klar til bogføring.

På 3. og 4. sal etableres bogholderiafdelingerne i foråret 1971. Da hovedmængden af arbejdet til den tid endnu afvikles på den traditionelle måde, må damerne tage deres manuelt betjente bogføringsmaskiner med sig. Efterhånden som automatiseringen skrider frem, bliver det muligt at frigøre en del af pladsen, og det er tanken, at revisionsafdelingen skal overtage den.

En tid endnu vil bogholderiet dog med sine over 500 damer forblive husets største afdeling. Bogholderichefen må stadig tage højttaleren i brug, når han vil kontakte alle sine medarbejdere samtidig.

Den øverste etage, 5. sal, der skal stå færdig til efteråret 1971, kommer til at rumme den administrative del af virksomheden. Her bliver lokaler for direktøren, inspektørerne, personalekontoret, sekretariatet og edb-planlægningen. Videre indrettes mødeværelse, filmlokale, undervisningslokaler og et sygeværelse.

Fra det åbne opholdsareal på taget kan postgirokontorets personale i pauserne betragte byen fra en helt ny synsvinkel.

Og så kan fremtiden godt begynde.

En data-maskine bugseres på plads i den nye postgirobygning.

Data-teknikken er nøglen til fremtidens pengeløse samfund. Men helt uden en hjælpende menneskelig hånd går det nu ikke.

50 år er gået – blev postgiroen en succes?

Svaret må blive et ja. Men et betinget ja.

Der er nemlig stadig for få til at dele succes'en.

Hundredtusinder af mennesker gør hver dag brug af postgiroen. Milliard-beløb omsættes. Men tal er relative. 180.000 kontohavere er vel et anseeligt antal. Men man kan også forundres over, at ikke endnu flere udnytter postgiroens fordele fuldt ud.

Langt det største antal ekspeditioner fremkommer nu som i postgiroens barndom ved kontante indbetalinger, som publikum foretager på postkontorerne ved hjælp af tilsendte indbetalingskort.

Det rejser spørgsmålet, om vi stadig ikke har lært at bruge postgiroen rigtigt?

Giro-idéen var jo netop den pengeløse betaling. Hvorfor stå i kø på postkontoret med kontanter i hånden, når hele regnskabet kan afvikles hjemme ved skrivebordet? Har man en postgirokonto, er postkontoret aldrig længere borte end den nærmeste postkasse. Og det er tilmed billigere. Der ofres hvert år millioner på porto, som kunne have været sparet. For girering er gratis.

En af de hyppigste opfattelser, som postgiroens kundekonsulenter

støder på, er den, at en girokonto kun er noget for forretningsfolk og andre, der professionelt har med penge at gøre til daglig.

Det er helt forkert. Postgiroen er simpelthen en postal service, som uden forskel tilbydes alle modtagere og afsendere af pengebeløb, altså også privatpersoner.

Der findes lykkelige mennesker, som aldrig ser skyggen af en regning og aldrig sætter deres ben på et postkontor. For dem har postgiroen naturligvis ingen praktisk betydning.

Men så snart en almindelig husstands betalingsforpligtelser foreligger – d. v. s. tilbagevendende udgifter til husleje, hypoteker, skat, sygekasse, forsikringer, kontingenter o. s. v. – vil der være behov for en privat postgirokonto.

For erhvervslivet turde en postgirokonto i vore dage være en selvfølge, men iøvrigt gælder der ingen grænser. Ingen kunde er for stor og ingen for lille for postgirokontoret. Med postgiroen er det som med telefonen: jo større udbredelse, desto større anvendelighed og dermed nytte for den enkelte.

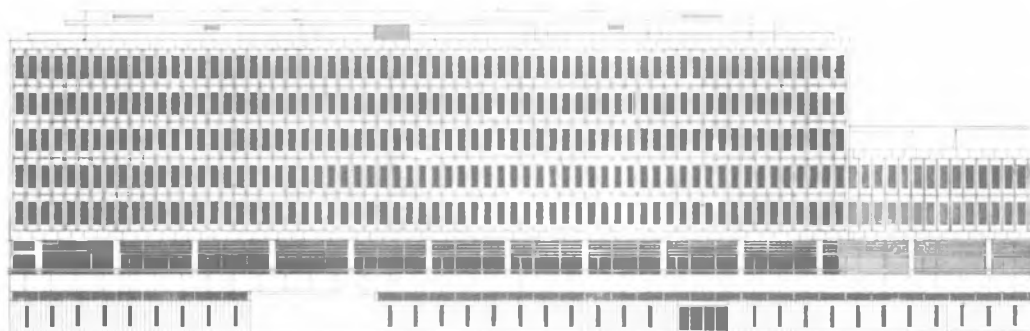
I postgiroens ungdom var man knap så begejstret for de konti, der kun udviste små bevægelser eller sjældent blev benyttede. De var til mere ulejlighed end gavn og pyntede ikke i statistikken.

Ved jubilæet er edb-afdelingerne i den nye post-girobygning allerede i fuldt sving.

Det nye postgirokontor i Børnstorffsgade forbindes med en lavere mellembygning med centralpostbygningens sydlige fløj.

På tærsklen til elektron-tidsalderen er man ikke så nøjeregnende. En konto skal have været stendød i flere år, før man nu undersøger, om indehaveren ønsker den opretholdt. Hvad mængden af konti angår, er datamaskinerne yderst tolerante.

Teoretisk åbner den elektroniske data-behandling mulighed for, at vi alle fra fødslen udstyres med en postgirokonto! I forvejen har vi jo alle personnumre, og de kan bruges til meget. Hvad man så end synes om tanken, er det i hvert fald en kendsgerning, at edb-teknikken har åbnet helt nye perspektiver, som også kommer til at præge postgiroens fremtid.

Der er nok af mere virkelighedsnære mål under devisen: hurtigere, bedre og billigere betjening af kontohaverne.

Giringer og udbetalingskort ekspederes samme dag, de inden kl. 9 er postgirokontoet i hænde. Indbetalinger (undtagen til egen konto) tager som tidligere nævnt en dag længere. Idealet er naturligvis at kunne afvikle alle forretninger fra dag til dag.

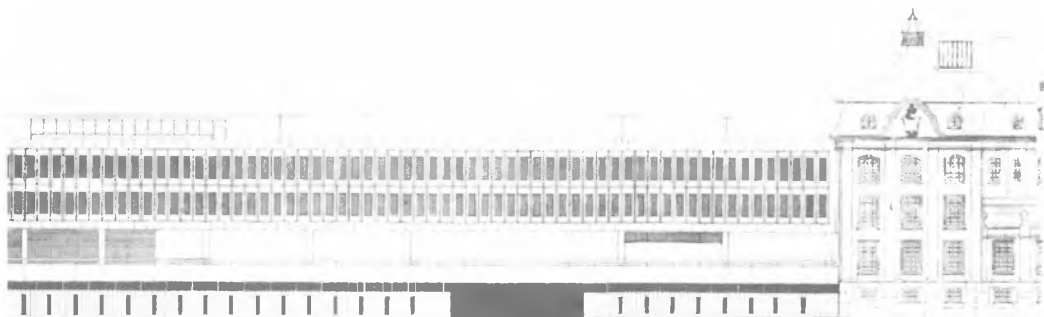
Med den voksende automatisering og den nye postgirobygning, hvor alle afdelinger omsider samles under et tag, er dette mål rykket et stort skridt nærmere.

For lønmodtagerne vil postgiroen i fremtiden få stigende betydning.

Internt er post- og telegrafvæsenet selv med held gået over til løngirokonti. Ordningen omfatter over 21.000 medarbejdere. En videreudbygning af løngiro-systemet er under udarbejdelse i postgirokontoets edb-planlægning.

Gennem en nyordning i efteråret 1969 blev girokontoen gjort yderligere anvendelig som lønmodtagerkonto. Enhver kontohaver kan nu uden større formaliteter hæve op til 2.000 kr. på et hvilket som helst posthus i landet eller få dem udbetalt hos landpostbudene. Med posthusenes udstrakte åbningstider har enhver kontohaver således let adgang til kontanter.

Udlandsforretningerne er også et område i rivende udvikling. Postgirokontoet fik i 1968 fuld ligestilling med andre autoriserede valutahandlere (bortset fra egentlige bankforretninger med valuta). Dermed var vejen åbnet for en

UDLANDS-FORRETNINGERNE

I finansåret 1968-69 ekspederede postgirokontoret 150.000 gireriger til udlandet svarende til 196,4 millioner kr. Til betalingsmodtagere verden over uden postgirokonti anvistes 12,6 millioner kr. Fra udlandet modtog kontohavere i Danmark 158.000 gireriger svarende til 281,6 millioner kr.

Girerigerne til udlandet fordelte sig således på lande med over 1.000 ekspeditioner:

		mlli. kr.
Belgien	1.069 stk.	1,7
Finland	1.608 stk.	3,3
Frankrig	4.261 stk.	8,2
Italien	1.261 stk.	3,9
Holland	3.482 stk.	6,3
Norge	26.313 stk.	11,8
Schweiz	5.042 stk.	9,6
Sverige	65.620 stk.	73,5
Tyskland	39.712 stk.	74,0
Østrig	1.600 stk.	4,1

mere rationel tilrettelæggelse af udlands-ekspeditionerne, som siden viser stærk stigning.

En omtale af postgiroens fremtidsmuligheder vil være ufuldkommen, hvis man som katten om den varme grød gik uden om begrebet *postsparebank*.

Så snart dette stikord falder, plejer vandene at dele sig, for etableringen af en postsparebank kræver en politisk beslutning, og meningene står endnu stejlt mod hinanden.

Spørgsmålet har flere gange været rejst i Folketinget, sidst i 1967, uden at der blev opnået fornøden tilslutning til oprettelsen.

Her skal blot noteres et par uanfægtede kendsgerninger:

1) Postgirokontoret råder over en organisation og teknik, der gør det muligt at etablere en postsparebank med kort varsel og uden større investeringer.

2) Danmark er det eneste land i Skandinavien – og bortset fra Schweiz det eneste land i Vesteuropa – der ikke har en postsparebank.

Men det står også fast, at postgiroen ikke er afhængig af etableringen af en postsparebank.

Banken vil komme den dag, de ansvarlige myndigheder skønner, at behovet er til stede – akkurat som postgiroen kom.

Postgiroen vil altid have sin helt selvstændige mission. Gennem et halvt århundrede er den blevet uundværlig for samfundets blodomløb.

Postgiroen var og er ikke et mål i sig selv. Dens eneste opgave er at tjene det samfund, der selv har kaldt den til live.

Den elektroniske data-behandling har åbnet helt nye perspektiver for postgirotjenesten. Postgirokontorets edb-afdelinger er klar til morgendagens enorme arbejdsopgaver.

Postgiro i 50 år

er udgivet af postgirokontoret i København i anledning af postgiroens 50 års jubilæum den 1. januar 1970.

Kildemateriale: Postgirokontorets arkiver, Post- og telegrafvæsenets årsberetninger, Det kongelige danske Postvæsen 1624–1924, dagspressen, Rigsdagstidende, Årbog for det danske post- og telegrafvæsen og den postale fagpresse.
Grafisk tilrettelæggelse: Carl Jensen
Trykt hos J. H. Schultz Bogtrykkeri